

## **Інформація про харчові продукти стала доступнішою**

Часто про те, що до складу харчових продуктів входять численні Е-шки та ГМО, дізнаємось тільки тоді, коли вдома під лупою уважно розглядаємо склад виробу. Гірше, якщо багато інгредієнтів навіть не зазначені на упаковці. Так було з Наталею, котра у супермаркеті купила масло, але через дрібний шрифт та погане освітлення у приміщенні не побачила, що у складі є рослинні жири.

Відтак, щоб забезпечити права споживачів і максимально зблизити українське та європейське законодавство у контексті надання споживачам інформації про продукти, у грудні 2018 року Верховна Рада ухвалила Закон «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів». 4 лютого Закон підписав Президент, а вже влітку 2019 року новації набудуть чинності.

*Цей Закон передбачає такі новації:*

- збільшення штрафу за ненадання обов'язкової інформації про продукт;
- детальне інформування про інгредієнти та алергени;
- інформування споживачів про наявність домішок та ароматизаторів;
- зазначення на упаковці інформації про термічну обробку;
- зазначення обов'язкової інформації про використання рафінованої олії або жирів рослинного походження, зокрема, пальмової олії та ін.

Новації також забороняють використання у маркуванні інформації про продукцію, яка може ввести споживача в оману і приписує харчовим продуктам лікувальні властивості. Це стосується не тільки надписів на упаковці, але й рекламних роликів і стендів. Адже більшість громадян дізнаються про продукти саме з реклами і вірять «на слово» гарно сформульованим рекламним лозунгам.

Ухвалений Закон стосується будь-якої інформації про харчовий продукт, яка надається через інтернет або просто повідомляється споживачеві під час продажу, у тому числі в місцях громадського харчування. У разі дистанційної реалізації інформація має бути доступною до моменту придбання продукту.

Також передбачається обов'язкове зазначення інформації про наявність у харчовому продукті генетично модифікованих організмів, якщо частка ГМО в продукті перевищує 0,9% у кожному інгредієнті.

*Які санкції для порушників?*

Таким чином, Закон має змусити виробників вказувати вичерпний та чесний склад харчових продуктів. Для порушників передбачена адміністративна відповідальність: для юросіб – штраф у розмірі 15 мінімальних заробітних

плат (62 595 грн), для фізичних осіб-підприємців – у розмірі 10 мінімальних заробітних плат (41 730 грн). Якщо порушення не становить загрози для життя та здоров'я громадян, штраф становитиме 3 мінімальних заробітних плати (12 519 грн).

Ненадання інформації споживачеві та введення в оману щодо речовин і харчових продуктів, які викликають алергічні реакції або непереносимість, передбачає накладення штрафу на юридичних осіб у розмірі 30 мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб-підприємців – у розмірі 20 мінімальних заробітних плат.

*Права, що гарантовані кожному споживачеві*

Кожен споживач має знати, що згідно зі ст. 4 Закону України «Про захист прав споживачів», купуючи, замовляючи або використовуючи продукцію, яку реалізують на території України, він має право на:

- захист своїх прав державою (**здійснюють управління захисту прав споживачів органи Держспоживстандарту, судові органи**);
- належну якість продукції та обслуговування;
- безпеку продукції;
- необхідну, доступну, достовірну та вчасну інформацію про продукцію, її кількість, якість, асортимент, а також про її виробника (виконавця, продавця);
- відшкодування майнової та моральної шкоди, завданої через недоліки продукції (дефект), відповідно до Закону;
- звернення до суду та інших уповноважених державних органів за захистом порушених прав;
- об'єднання в громадські організації споживачів (об'єднання споживачів).

Якщо Ваші права порушуються, звертайтеся до правопросвітницького проекту «Я МАЮ ПРАВО!» 0800 213 103 та захищайте свої права разом із Мін'юстом!